

Eva Lipková

Příběh z Domu Elizy Orzeszkowej

Do Varšavy zasazený milostný příběh o lásce a splněných snech.

Eva Lipková
Příběh z Domu Elizy Orzeszkowej

© Eva Lipková, 2023

© Backstage Books, 2023

ISBN 978-80-7665-012-1 (print)

ISBN 978-80-7665-013-8 (pdf)

ISBN 978-80-7665-014-5 (epub)

Eva Lipková
Příběh z Domu
Elizy Orzeszkowej

2023

Ve varšavské čtvrti Ochota se nachází ulice nesoucí jméno spisovatelky Elizy Orzeszkowej. Jedná se o kratoučkou, ničím významnou slepou ulici s omšelými domy a starým asfaltem. Na jejím rohu s Opaczewskou, přesně tam, kde ústí na Skwer Dobrego Maharadzy, stojí dům v zoufalém stavu. Omítka se na nesčetných místech odlupuje a obnažuje tak cihlovou konstrukci domu, balkon s mosazným zábradlím již dávno nesplňuje žádné bezpečnostní normy, komíny se téměř bortí, dlaždice z podsádky odpadly a několik oken v přízemí bylo zazděno bílými tvárnici, aby se dovnitř nedalo tak snadno vloupat. Tato slepá bílá okna působí v měruňkovo-lososovo-šedé omítce jako pěst na oko. A přesto mi tento dům učaroval. Domnívám se, že skrývá zašlou slávu, a v duchu jsem si ho pojmenovala „Dům Elizy Orzeszkowej“. A Dům Elizy Orzeszkowej má co vyprávět. Nejen, že ho před druhou světovou válkou vlastnila zámožná židovská rodina, která se zde setkávala s přáteli, že se mu podařilo přestát nacistickou zhoubu i odolat přestavbám v duchu socialistického realizmu, ale mnohem později, ještě v roce 2015, sloužil jako penzion pro samostatně cestující ženy. K jeho zchátrání došlo až v posledních dvou letech, kdy se na něm krutě podepsal zub času, povětrnostní vlivy a neobývanost.

Penzion v Domě Elizy Orzeszkowej provozovala žena, Natalia, jež pro jeho prosperitu dýchala a ke všem ubytovaným cestovatelkám přistupovala s pečlivou a nevtíravou

profesionalitou. Sama chystala v malém přízemním salo-
ně domácí snídaně skládající se z čerstvého pečiva, bílých
jogurtů, vlastnoručně upečeného jablečného koláče, oves-
ných vloček, míchaných vajíček, černého čaje s citronem
a poctivé kávy vařené v džezvě. Vždycky ubytovala maxi-
málně čtyři hosty najednou, větší kapacitu její penzion ne-
měl – o to více však ke svým svěrenkám (byť dočasným, ale
ona je tak v duchu nazývala) lnula. A jelikož díky svým klid-
ným rysům a solidní postavě působila spolehlivě a diskre-
tně, měly cestovatelky, ženy a dívky, tendenci se jí svěřovat.
Mnohé z obyvatelky se do Domu Elizy Orzeszkowej vracely
opakovaně, některé si prodlužovaly ubytování dokonce na
několik měsíců, jiné jenom prosvištěly – bez jediné výjimky
však všechny zůstaly vryté do Nataliiny paměti – a její pa-
měť tvořil tajný deník, který si vedla.

Možná to na někoho může působit divně a absurdně, ale
Natalia zaznamenávala do svého deníku více či méně věrný
portrét každé z žen, jež se v Penzionu Natalia, jak se pen-
zion nazýval, ubytovala. Záleželo na tom, jak sdílná daná
cestovatelka byla a co na sebe Natalii prozradila, ale i když
neprozradila vůbec nic, Natalii to nezaskočilo a životní
kontext si pro danou osobu vymyslela. Moc ji bavilo poslouchat
a studovat lidské příběhy, které se pak snažila vměstnat
do pár vět, jimiž by vystihla danou ženu či dívku, jako kdyby
o ní psala knížku a právě se vrhala na pasáž, kde autor po-
pisuje hlavní hrdinku. Natalia pečlivě zaznamenávala, jak
která ubytovaná vypadá, kde pracuje nebo co má ráda. Když
jí jeden deník došel, koupila si nový a pokračovala. Měla
pocit, že když jí samotné nebylo dopřáno cestovat po světě,
svět přichází touto cestou za ní.

Penzion Natalia vedla deset let, a když jí v roce 2015 při-
šlo notářské vyzoomění od dosavadního vlastníka objektu,
který jí dům pronajímal, že budova vstupuje do restitučního

řízení a že činnost penzionu bude muset být ukončena, byla zdrcena. Dávala do něj své srdce a sebe sama a jeho příběh se skončí tak neslavně! Natalie zanevřela na polskou byrokracii, vyzvedla si našetřené peníze a rozhodla se odjet za svojí sestrou do Ameriky. Tou dobou jí bylo dvašedesát let a už si hodlala pouze užívat teplého kalifornského podnebí. Díky tomu, že její provozní náklady byly v posledních deseti letech mizivé – měla k dispozici malý pokojík přímo v penzionu, nové oblečení si prakticky nekupovala, a tak jediné, za co utrácela, byly letenky, když každý rok létala na Vánoce za sestrou.

Díky svým neteřím také nezaspala nástup internetového rezervování ubytování a zaměstnala mladou brigádnici, aby jí pomáhala s počítačem a novými technologiemi. Penzion sice nebyl vždy plně obsazen, ale na jeho udržování návštěvnost stačila. S úklidem pokojů pomáhala Natalii ještě jedna paní, ale jinak si vlastně všechno obstarala sama. Své deníky uchovávala v pracovním stole ve svém pokoji, a když zavřený penzion s lítostí a zmatkem v srdci opouštěla, úplně na ně zapomněla. Myšlenkami už byla někde jinde. A tak deníky odpočívaly uložené v zásuvce dřevěného stolu a světlo světa opět spatřily, až když byla budova v roce 2017 konečně předána právoplatné majitelce, jednaticetileté Oliwii, jíž se změnil svět.

Po vleklých jednáních, úředních obsílkách, soudních stanoviscích a nesčetných žádostech dostala Oliwie právoplatné vyjádření, které jí přiřklo restituční majetek v hodnotě tří miliónů zlotých. Zatočila se jí z toho hlava a návštěvu jediné zrestituované nemovitosti – domu na rohu ulic Opa-czewszka a Elizy Orzeszkowej – odložila. Když se o týden

později do domu vydala, zjistila, v jak žalostném stavu se nachází. Bude si muset najmout nějakého odborníka, který jí pomůže zjistit, kolik by stála případná rekonstrukce a zda se něco takového vůbec vyplatí.

Co však silně zapůsobilo na romantickou část Oliwiny osobnosti, byl celkem zchovalý pokojík v přízemí. Vše v něm sice bylo pokryto tlustou vrstvou prachu z drolicích se zdí, ale atmosféra něčího soukromí se zachovala. Oliwie si řekla, že až bude mít trochu času, pokusí se zjistit, co všechno se dělo s domem v minulosti. Kromě prázdné šatní skříně a postele ve stylu 20. let 20. století zaujal Oliwii ještě mohutný pracovní stůl, v jehož zásuvkách někdo ponechal původní obsah. Psací potřeby, kalkulačku, letité kalendáře, lepicí pásy, pár knih včetně Bible, kartáč na boty, staré silonky, rámeček s fotkou a několik tlustých sešitů v černých deskách.

Když si prolistovala pár stránek z kalendářů, prohlédla vyšisovanou fotku a štítivě se vyhnula silonkám, otevřela také jeden ze sešitů. Našla v něm popis nějaké ženy – jaké měla vlasy, oči, kde pracovala a že měla ráda kávu, otočila na další stranu a následoval další popis ženy – jiné, tentokrát blondaté, ta první byla černovlasá. Oliwie procházela sešit dál a na každé straně nacházela další a další popisy žen. Moc nerozuměla tomu, co vlastně našla, ale po zběžném prozkoumání došla k závěru, že všechny sešity jsou takto popsány. Sešitů bylo kolem dvaceti a vzbudily Oliwiiinú zvědavost. Kdo je asi psal? A kdo jsou ty ženy, o nichž se stránky zmiňují? Rozhodla se, že se do nich ještě zanoří doma, protože to, co si rychle přečetla tady v domě, kde už se začalo dělat temno a zima, ji zaujalo. Vzala tedy plnou náruč sešitů, hodila je do kufru auta a odjela domů.

KAPITOLA I

Doma dala Fridayovi konzervičku, už dlouho žádnou neměl a zaslouží si taky občas pomlsat. Za to, že jí dělá společnost a na jeho přítulnost se může spolehnout – na rozdíl od mužů, které zatím potkala. Jakmile si Friday, bílošedivý mourovatý kocour, začal pochutnávat na husích játríčkách, Oliwie si pro sebe uvařila čaj a ukrojila si kousek jablečného koláče, který pekla včera. A jelikož neměla na večer žádný jiný plán, pustila se do prohlížení nalezených deníků a studování jejich obsahu.

Záznamy jí připadaly jako katalog žen – jako se na výstavách dělají katalogy uměleckých děl, v nichž je každý obraz/socha/plastika doprovázena krátkým popisem, byly i zde uváděny popisy podobného ražení. Jedna žena byla hnědovláska, pak zas blondýnka, znovu hnědovlasá, pak pro změnu zrzka atd. Ačkoliv Oliwii po čase začaly popisy žen připadat trochu monotónní, bavilo ji si číst krátké povídaní, které vždy charakterizovalo danou ženu či dívku. Nejvíce obdivovala různorodost lidských příběhů a osudů uváděných v denících. Dokonce jí bleskla hlavou myšlenka, zda by tyto popisy nezaujaly i nějakého vydavatele. Zatím si nedokázala představit, jakou formu by jejich prezentace pro veřejnost měla mít, ale jednoznačně se jednalo o oslavu ženy jako takové, ženství v širším slova smyslu. To bylo Oliwii blízké. Friday si mezitím přišel lehnout k Oliwii na klín a hřál ji svým biologickým teplem lépe než jakákoliv deka.

Asi po hodině čtení začaly Oliwii trochu pálit oči, tak si šla dát sprchu a pak si zapnula notebook, aby se podívala, jestli nenajde na internetu nějaké stopy toho, jak byl její nový dům dříve využíván a jak se v něm mohly objevit tyto zvláštní deníky. Moc toho nenašla, jen letmé zmínky o tom, že informace o historických varšavských stavbách se nacházejí v archivu města Varšavy a v různých odborných architektonických publikacích. Poněkud ji to odradilo a odsunula myšlenku pátrání do pozadí své mysli. Měla by se soustředit na něco praktičtějšího, třeba na hledání statika či stavaře, který by jí pomohl ocenit, jak velký zásah do domu je potřebný a zda není lepší budovu celou strhnout. Spolu s restituovaným majetkem zdá se získala i spoustu starostí a problémů, které si doposud ani neuměla představit.

Zadala si tedy do Googlu architektonická studia, která působí ve Varšavě, a vypsala si tři, která ji nejvíce zaujala a podle jejichž stránek poskytují i cosi, co se nazývá architektonickým poradenstvím. Zkusí tam zítra zavolat. Tento týden si vzala dovolenou, aby mohla zařídit všechno možné byrokratické papírování související s finálním verdiktem restituční soudní komise. Na seznam si tedy nově přidala i telefonáty architektům. Jeden by si nemyslel, že získání majetku může být také vyčerpávající záležitostí.

Už je kolem 23:30 večer, a tak si Oliwie vyčistí zuby, otevře v koupelně okno a jde si lehnout. S Fridayem obývají maličkou garsonku v centru Varšavy, proto se veškeré aktivity odehrávají v tomto jednom pokoji, který je zároveň kuchyní, ložnicí i obývánkem. Před spaním ještě Oliwii bleskne hlavou myšlenka, že si nyní bude moci dovolit poohlédnout se po něčem větším, když už jí byly přiřčeny všechny ty prostředky. Usíná s úsměvem na tváři.

Následujícího dne ji budí Fridayovo mňoukání a to, jak do ní žádostivě naráží čumáčkem.

„Aha, už ti došly granule, co, ty otropo! Už, už vstávám.“

Když se postarala o Fridayovo stravovací blaho, vykonala pár ranních cviků, osprchovala se a připravila si kávu. Je to přeci jenom pohoda, když se nemusí do práce! Nemůže však den strávit zahálkou, neboť musí zavolat architektům, které si včera našla, zastavit se za notářkou ještě kvůli jednomu ověřenému podpisu a taky trochu nakoupit, protože doma už nic nemá.

Obleče se jednoduše a účelně – černé upnuté kalhoty, košile s drobnými pestrými kvítky, džínová bundička a ballerinky. Když se kontroluje v zrcadle, je s tím, co v něm vidí, spokojená – mladá drobná žena s vrozenou noblesou, téměř černé vlasy stažené do praktického vysokého culíku, jemná tvář, velmi tmavě hnědé oči a nos decentně posypán pihami. Nehty si nalakovala asi předevčírem na tmavě fialovo, ale už se začínají loupat. Do uší si zavěsila jednoduché černé kapkovité náušnice tak, aby ladily s kalhotami.

„Jo jo, dneska ti to sluší, Oliwie.“

Ještě než vyrazí za notářkou, volá do prvního architektonického studia, ale nikdo to nebere, v druhém se ozve hlasová stránka a teprve třetí pokus je úspěšný a jí se podaří spojit s živou osobou na druhém konci drátu.

„Dobrý den, Oliwia Nowakowska, chtěla bych se informovat na vaši poradenskou činnost, mluvím se správnou osobou?“

„Dobrý den, paní Oliwie, určitě můžete se mnou. Co byste potřebovala?“

„Zajímalo by mě, jestli poskytujete poradenství ve věci stavu starých domů, jejich statiky a ohodnocení možností rekonstrukce včetně odhadu předpokládaných nákladů navržené rekonstrukce.“

„Ano, takové služby nabízíme.“

„A jak se tato služba pohybuje finančně?“

„Pokud jde jen o jednu návštěvu na místě a přípravu analýzy stavu včetně doporučení na další postup, cena začíná někde kolem pěti tisíc zlotých – záleží samozřejmě na velikosti a náročnosti budovy, na jejím stáří a celkovém stavu, který může prvotní prohlídku hodně ovlivnit – pokud se na příklad vyskytuje hodně problémů, je třeba všechny pečlivě zmapovat a popsat, aby majitelé mohli ty nejpálčivější zabezpečit.“

„Rozumím tomu dobře, že je možná i podrobnější diagnostika, než jakou jste právě popsal?“

„Ano, jedná se o delší proces mapování stavu budovy. Návštěv se koná několik, kromě základní analýzy se vypracovává i návrh nejlepšího budoucího užití, v němž architekt sám za sebe navrhne, jak by se daný prostor mohl co nejlépe využít, a pro toto využití odhadne i cenovou hladinu.“

„A taková služba stojí kolik?“

„Kolem deseti tisíc, opět v závislosti na komplexnosti budovy.“

„Ještě mi prosím řekněte, zda máte momentálně k dispozici někoho ve studiu, kdo by se mohl začít projektu hned věnovat, a jak dlouho může tento proces trvat.“

„Vzhledem k současným kapacitám a vytíženému režimu bychom mohli začít s první návštěvou tak za týden a všechno ostatní už odvinout od toho, co zjistíme při první analýze.“

„Výborně, to zní dobře. A spolupráce s vámi funguje formou smlouvy?“

„Ano, ve většině případů podepisujeme smlouvu o dílo, v níž občas bývá objednavatelem činnosti podepsaná plná moc zajišťující badajícímu architektovi přístup na příklad k některým archivním informacím či jiným dochovaným technickým materiálům.“

„Dobře, děkuji vám za vyčerpávající informace. Já se rozmyslím a dala bych případně vědět do konce týdne, jestli se tak můžeme domluvit.“

„Ano, dobře, budu očekávat vaši zprávu. Mějte se hezky a na shledanou.“

Oliwiiny prvotní dojmy z rozhovoru jsou pozitivní – to, že je služba drahá, očekávala, ale zároveň jí připadá dost komplexní. Dokonce navrhnou, jak nejlépe s budovou naložit, což je pro ni ideální. Může mít sice naivní a laické sny, co by se jí líbilo s nově nabytým domem udělat, ale to ještě neznamená, že jde o dobrý nápad z praktického úhlu pohledu. Zkusí ještě později zavolat do druhých dvou studií, aby porovнала cenové nabídky, ale způsob, jakým s ní mluvil zástupce firmy Doradztwo Architektoniczne Zp. s o. o., jí byl více než příjemný – nevnucoval se, odpovídal věcně a netlačil na ni, to jsou všechno velké plusy. Nesnáší, když ji někdo do něčeho nutí. Dobrá, teď je tedy na čase konečně vyrazit za notářkou.

Oliwie se nakonec rozhodne, že pojedje autem, i když zaparkovat v centru je vždycky problém, ale vzhledem k tomu, že musí ještě na nákup, bude to nejlepší řešení. U notářky všechno proběhne bez problémů, v obchodě si koupí kousek lososa k obědu a zavolá kamarádce Agnieszce, zda by si nechtěla nazítří vyjít večer do kina a na skleničku vína. Agnieszce se to hodí, a tak se domluví na návštěvě artového kina Muranów, kde mají hrát francouzský film o podivuhodném mizení lidí na bretaňském pobřeží. Výborně, to je tedy plán na zítra.

Odpoledne se Oliwii podaří dovolat do druhých dvou architektonických kanceláří. V jedné z nich jí nabídnou

víceméně podobné podmínky jako v prvním místě, ale chladný hlas ambiciózní ženy na druhém konci telefonního aparátu Oliwii odradí. Poslední agentura je zřejmě víc nóbl, neboť si řekli o ceny asi tak o třicet procent vyšší než v ostatních firmách. Pro Oliwii je to tedy jasná volba a volá zpět do Doradztwa, aby si domluvila schůzku, na níž by probrali podrobnosti. Mluví se stejným architektem jako naposledy a domluví si schůzku na pátek ráno v deset.

Poté si Oliwie chvíli píše na mobilu s kamarádkou Annou, která už jedenáct měsíců bydlí ve Philadelphii a zrovna si dává oběd. Nemá na Oliwii úplně čas. Oliwie se tedy uvelebí na pohovce a místo knížky sáhne znovu po denících. Přitahují ji. Dokonce se po pár minutách začne bavit tak, že hledá na internetu fotky žen, které by odpovídaly popisům z deníků. Vcelku se jí to daří, a tak se jí na ploše objeví nová složka „Deníky“, do níž ukládá stažené obrázky a pojmenovává je podle jmen žen v denících. Ani neví jak, ale najednou je venku tma, v žaludku jí kručí a Friday už zase důležitě postává u poloprázdné misečky. Nasype mu tedy granule, sobě si přichystá k večeri salát s mozzarelou a sušenými rajčaty a vrací se k deníkům.

Možná by se mohla zítra zeptat toho architekta, jestli se dá nějak elegantně zjistit, jak byla budova dříve využívána, či dokonce kdo v ní bydlel. Domnívá se, že autorkou popisu musí být žena. Na muže je to příliš málo sexuální – žádné zmínky o nadrech, zadečcích, délce nohou a jiných částech ženského těla, jimž věnuje mužské oko zvýšenou pozornost. Ne, je si jistá, tohle určitě psala žena. Bylo by zajímavé onu ženu najít a zeptat se, co vlastně ve svých denících zaznamenala.

Dnes nemá Oliwie v plánu žádné povinnosti související s Domem Elizy Orzeszkowej, proto spí trochu déle, v klicdu posnídá, nakrmí Fridaye a rozhodne se užít si den volna. Odlakuje si nehty, jde se projít do parku, kde obdivuje sluncem zalité podzimní stromy, jejichž barvy ji hladí po duši, na oběd si zajde do indické restaurace, kde si dá vegetariánskou kormu, své oblíbené jídlo se sladkou omáčkou plnou chuti kešu oříšků. Poté se vrátí domů, nalije si trochu bílého vína, pustí si Franka Sinatru a popustí uzdu fantazii – přemýšlí, jak naložit s nově nabytými penězi. Je rozumná a nechce je rozfrndat, ale zase na druhou stranu, pořídít si hezčí a větší byt by bylo příjemné – otázkou zůstává, zda investice do nemovitosti lze považovat za utrácení či nikoliv. No, uvidí také po té schůzce s architektem – to už bude vědět, jak se dá naložit s Domem Elizy Orzeszkowej. Jestli ho prodá a zpeněží, nebo jestli bude lepší ho někomu pronajmout, nebo se do něj nastěhovat? V každém případě bude určitě potřebovat rekonstrukci, která může vyjít dost draho.

Po chvíli už se Oliwie začíná chystat na schůzku s Agnieszkou. Vezme si bordové úpletové šaty, černý svetřík, kotníkové boty ve stejném odstínu a tmavohnědý kabát. Kabelka jí ladí k botám. Vyráží. Do kina Muranów se dá pohodlně dojet metrem, což se jí hodí, jelikož už měla skleničku a hodlá si ještě alespoň jednu vypít.

„Ahoj Aga, jak se máš?“ vítá o chvíli později svoji kamarádku a líbá ji na tvář. Agnieszce to s nově ostříhanými platinovými vlasy sluší, což také Oliwie neopomíná zmínit: „Vypadáš skvěle! Ty vlasy jsou úžasný. Hrozně ti to sekne,“ chválí Agnieszku.

Agnieszka se trochu pýří, ale je vidět, že má radost.

„Děkuju, jsi hodná. Tobě to taky sluší. Ukaž se mi, musím se pořádně podívat, jak vypadá milionářka!“

Oliwie se směje a otáčí se jako na přehlídkovém molu. „Pojďme si sednout, už je mi docela zima,“ dodává a bere Agnieszkou pod ruku.

Agnieszka je Oliwiinou nejlepší kamarádkou, studovaly spolu na univerzitě francouzštinu a v pátém ročníku společně odjely na půlroční Erasmus do Paříže. Ale to už je hezky dávno. Teď má Agnieszka tříletou dcerušku Basiu a taková vzácná chvílka, jaká se jim naskytlá dnes, se objevuje velmi zřídka. Nad sklenkou chardonnay se Agnieszka svěřuje Oliwii se svými trápeními, která vesměs všechna vyplývají právě z faktu, že je matkou.

„Já fakt nevím, jak to mám všechno skloubit dohromady. Od té doby, co jsem zase začala chodit do práce, mám pocit, jako kdybych žila ve snu. Naštěstí mi hodně pomáhá máma, která Basiu hlídá každý den, protože už je v důchodu, ale jsme domluvené tak, že mi chodí naproti do práce, kde mi předá Basiu, a pak se jde odreagovat podle svého. A mně po práci začíná druhá směna s Basiou. Naštěstí je Basia zlatíčko, je hodná, ráda si maluje a chodíme si hrát ven na hřiště, ale i tak se jí člověk prostě musí věnovat.“

„Já vím, je to hrozný. Jsi hodná, že sis dneska našla čas. A nebudeš dávat Basiu do školky?“

„Budu, ale až od pěti let. Teď musím ty dva roky ještě nějak překepat. Doufám, že máma ještě vydrží, jinak bych si musela hledat chůvu.“

Oliwie si myslí, že by se o Basiu měl občas starat i její biologický otec, ale nechce dnešní večer pokazit, tak se kousne do rtu a svou domněnku nevysloví.

„Ale povídej, jak se máš ty. Jak se cítíš, to musí být přece hrozně divný, ne?“ ptá se Agnieszka, doširoka otevírá své tmavě modré oči a upírá je na Oliwii.

„Jo, je to divný. Myslím, že jsem si to zatím ještě ani úplně neuvědomila. Bylo s tím takového tahání, papírování

a běhání po institucích, že jsem se nějak odnaučila se kvůli restituci jakkoliv vzrušovat, takže když mi oznámili výsledek, vlastně jsem jen pokývala hlavou a přemýšlela, jaké další povinnosti to bude znamenat. Tak třeba zítra jdu na schůzku do architektonické kanceláře, protože jsem v rámci restituce získala dům v ulici Elizy Orzeszkowej. Je to skoro ruina, ale potenciál asi má – když už nic jiného, je to dům v centru Varšavy, což je v dnešní době nepředstavitelné – něco takového vlastnit.“

„Hm, to je kde, ta ulice?“

„Na Ochotě, nedaleko parku Szczeńliwickiego.“

„To není špatné místo.“

„Ne, není. Ale zatím ten dům vypadá hrozně. Omítka opadaná na cihlu, balkony téměř upadly, ale vevnitř je to lepší. Dokonce se tam zachoval jeden téměř kompletně zařízený pokoj.“

„No, tak uvidíš, co ti zítra řekne ten architekt. Jestli by se s tím dalo něco dělat.“

„Přesně.“

Mladé ženy pomalu dopíjejí svoje víno a chystají se do kinosálu. Po představení, které se jim líbilo, si ještě povídají v metru a potom se rozloučí a odjedou každá svým směrem. Oliwii se dnešní večer moc líbil. Občas si připadá osamělá, rodiče jí zemřeli, když jí bylo dvacet, prarodiče nikdy nepoznala, sourozence nemá a přítele, nedej bože manžela, také ne. Musí spoléhat na kamarádky a jejich otevřené náruče, když jí není nejlíp – a pak je zde samozřejmě Friday se svým hřejivým kožíškem! Jakkoli je roztomilý, radu ohledně vedení života však od něj čekat nemůže. Ne že by Oliwie v minulosti s nikým nechodila – byli tady Stanislaw a Rafal – ale nějak to nakonec nedopadlo. Oliwie už nesmutní a nestýská se jí, na svou situaci si zvykla, což ovšem neznamená, že by se jí lépe nežilo s přítelem. Občas si představuje, jak by

mohl vypadat. Líbí se jí muži spíše štíhlí, a aby byli vyšší než ona – většinou ji přitahují spíš hnědovlasí muži, ale kdyby se objevil zajímavý blondýn, určitě by se barvou vlasů vůbec nevzrušovala. To a jiné myšlenky se jí honí hlavou, když se vrací domů.

Vzpomíná na s Agnieszkou prožitý čas v Paříži, jak chodily do školní jídelny na obědy za tři eura, jak trávily spoustu času v knihovně, jak čekaly na příspěvek na bydlení, aby si mohly vyhodit z kopytka, a peníze jim přišly teprve, když už byly zpět ve Varšavě, takže k žádnému divokému rozhovoru nedošlo. Je moc ráda, že Agnieszku má, ačkoliv je pravda, že od té doby, co se narodila Basia, má Agnieszka na Oliwii hrozně málo času.

Doma se jenom osprchuje a jde si lehnout, nastaví si budíka a téměř okamžitě usíná. Naštěstí se jí problémy se spánkem vyhýbají.

Nazítří posnídá, nakrmí Fridaye, obleče se do kostkované sukně v hnědobéžových odstínech, hnědého roláku a vlasy si splete do francouzského copu, jemně si tváře popráší tvářenkou a je připravena na schůzku u architekta. Do Doradztwa přichází mírně před desátou a vítá ji usměvavý mladý muž v tmavých kalhotách, světlé košili a tmavě zelené vestě – vypadá hezky a mile, vlasy mu trochu neposedně odstávají, ale působí to spíše umělecky než trapně, má brýle a veselé oči.

„Dobrý den, vítejte v architektonické kanceláři Doradztwo Architektonyczne Zp. s o. o., mé jméno je Wiktor Pawiński, prosím, posadte se.“

„Dobrý den, děkuji.“

„Nabídnu vám něco k pití?“ ptá se pan Pawiński.

„Kávu, prosím,“ odpovídá Oliwie a vytahuje černý zápisník Moleskin, do něhož si bude dělat poznámky.

„Jak jsem říkal už po telefonu, naše služba spočívá v komplexní analýze stavu nemovitosti – jak technického, tak majetkoprávního, zpracování návrhu na její nové využití včetně uvedení přibližného rozpočtu na rekonstrukci a vypracování ucelené zprávy, v níž budou všechna zjištění uvedena. Podle výsledků prvního ohledání se odvíjí plán dalších návštěv – většinou jsou potřebné ještě dvě až tři další návštěvy. Zjišťujeme stav stěn, oken, dveří, balkonů, obložení domu, izolace, těsnění a střechy, poté následuje návštěva prověřující rozvody – elektřinu, plyn, vodu a odpadní kanalizaci. A často ještě děláme poslední návštěvu, kdy zkoumáme okolí, zaměřujeme se na urbanistický ráz čtvrti, na potřeby daného místa nebo krajinářské požadavky. Všechna zjištění pak zakomponujeme do výsledné zprávy. Bereme samozřejmě v úvahu územní plán lokality a v souladu s ním navrhujeme, jak by se mohlo s nemovitostí naložit.“

„To zní dobře. Já jsem v podstatě rozhodnutá si u vás tuto službu objednat. Potřebovala bych se s vámi domluvit hlavně na časovém harmonogramu, který je pro mě důležitý. Jak dlouho předpokládáte, že vám bude vyhotovení závěrečné zprávy trvat?“

„Většinou, pokud nenastanou nějaké závažné komplikace, doručujeme finální zprávy do měsíce od první návštěvy objektu.“

„To je ideální. Kdo z vašeho týmu by se mému domu věnoval?“

„Byl bych to přímo já, naše kancelář není velká, mám pouze dva kolegy.“

„Výborně, to bych vám mohla poskytnout některé z dokumentů, které mi k domu byly předány při restitučním řízení.“

„Ano, ty se budou určitě hodit.“

„Dokážete zjistit, kdo v domě dřív bydlel? Ráda bych se s tou osobou potkala a pohovořila si s ní.“

„Není to vyloučeno, nicméně pravděpodobnost je dost malá vzhledem ke ztraceným archivním materiálům, ale uvidíme, co se dá dělat.“

„Dobře. Máte předpřipravený vzor smlouvy, kterou většinou podepisujete za účelem podobné spolupráce?“

„Ano, máme. Poslal bych vám ho k nahlédnutí ještě dnes, abyste mohla případně napsat svoje připomínky, a doladili bychom finální znění.“

„Souhlasím. Kdy si domluvíme termín první návštěvy?“

„Jakmile budeme mít smlouvu oboustranně podepsanou.“

„Dobře. Ještě mi prosím řekněte, zda se mohu návštěv v domě za vaší přítomnosti také účastnit.“

„Ale samozřejmě, bude to naopak i žádoucí, že sama uvidíte, co, kde a jak vypadá a zda byla kontrola provedena řádně.“

„V takovém případě už nemám pro tuto chvíli žádné další dotazy. Děkuji vám.“

„Rádo se stalo. Já bych vás ještě tedy poprosil o e-mailovou adresu, abych vám mohl zaslat návrh smlouvy.“

„Oh, samozřejmě. Je to O.Nowakowska@gmail.com.“

„Děkuji.“

Poté podal Oliwii kabát z věšáku a rozloučil se srdečným stiskem ruky. Oliwie má z jednání radost, šlo to dobře. Ještě dneska se podívá na smlouvu a požádá svého právníka, aby ji zkontroloval.

Jedna věc však Oliwii nejde z hlavy a to ji trochu děsí – úsměv na tváři a jiskry v šedomodrých očích pana Wiktora. Odhaduje, že panu Wiktorovi je tak kolem pětatřiceti, a snubního

prstýnku si nevšimla. „Ale dost, Oliwie!“ napomene se v duchu. „Nemůžeš přece hned myslet na takové věci.“

„A proč bych nemohla?“ odpovídá druhý vnitřní hlas. „Je to muž? Je. To ho jednoznačně kvalifikuje, abych právě myslela na takové věci.“

Oliwie se trochu stydí, ale proti vlastnímu mozku je bezmocná. Asi bude nejjednodušší se nepřetvařovat sama před sebou a připustit si, že se jí Wiktor líbil. Jakmile si to řekne, je jí líp. Rozhodne se, že se půjde podívat trochu po obchodech, když už má tu dovolenou.

Nakonec je vcelku úspěšná, koupila si tmavohnědý svetřík a přiléhavé šaty v barvě višňové. Z těch má obzvlášť radost – příjemných a hezkých šatů není nikdy dost. Oběd trochu odflákne a dá si jen něco málo v KFC. Poté zavolá právníkovi, že mu později odpoledne pošle smlouvu, zda by se na ni podíval. Přislíbí jí to. Oliwie se tedy vrací domů a dává si čaj a sušenky. Kolem 17:00 jí skutečně přichází návrh smlouvy. Přečte si ho, zdá se jí v pořádku, ale i tak ho raději posílá právníkovi ke kontrole. Neočekává, že jí odpoví hned – přeci jen je jeho kancelář dost vytížená a i když je Oliwie dcerou jeho kamaráda, ne vždy ji může upřednostnit. Oliwii to nevadí. Teď ji čeká víkend a po víkendu návrat do práce.

Pracuje jako analytička ve společnosti, jež se zabývá nemovitostmi. Práce to není vůbec zajímavá, ale dává Oliwii svobodu v tom, že si za vydělané peníze může koupit, co se jí líbí – je samostatná, platí si svoji garsonku a ještě jí vyjde na něco hezkého na sebe, občas na nějakou tu šamku a každým rokem na dovolenou. Nejraději jezdí do Řecka, na Rhodos – má tam už svoje místo, na něž se opakovaně vrací. Vždycky v druhé polovině července na ni čeká připravený bílo-modrý

pokojík a otevřené srdce paní Agathy, šedovlasé šedesátnice, která má pocit, že alespoň na těch čtrnáct dní musí Oliwii nahradit matku. Oliwie se tomu nebrání, a když jí paní Agatha dává hroznové víno ze zahrádky či ji zve na posezení u skleničky, zřídka odmítá. Jediná potíž s paní Agathou je ta, že by pořád chtěla Oliwii vdávat. Pokaždé, když Oliwie přijede, ji paní domácí rychle přeletí pohledem, zhodnotí stav prsteníčků a zachmuří se, když neobjeví stopy po diamantovém kamínku či zlaté tenké obroučce. Marně se Oliwie snaží paní Agathě vysvětlit, že nikoho nehledá, že je přesvědčená o tom, že láska přijde sama, paní Agatha je k podobným argumentům hluchá a nabízí občas Oliwii různé fešáky buď ze sousedství, nebo z internetu. Jinak je zde však všechno dokonalé. Oliwie tráví celé dny na pláži, čte si, sluní se, občas se smočí ve vlnách, večer si dá lahodnou a zdravou večeři, posedí venku se skleničkou vína, projde se po kolonádě a usíná za zvuků cikád. Škoda, že nemůže tuto krásu s nikým sdílet.

V jednom má paní Agatha pravdu – že s partnerem je život veselejší. Aby taky nevěděla o tomto tématu svoje, když už je patnáct let vdovou, již manžel opustil po tragické nehodě na moři, když se vracel z rybolovu. Oliwie se snaží netrápit tím, že nemá přítele, ale jsou momenty (nejčastěji v noci), kdy ji stesk přeci jen dostihne. V tu chvíli funguje jako nejlepší lék huňatý Fridayův kožíšek. Fridaye si pořídila po smrti svých rodičů na doporučení psychologky, k níž tehdy chodila, a od té doby už paní doktorku Bielawskou asi milionkrát blahořečila – to, že vstoupil Friday do Oliwii na života, pro ni bylo jedno z nejlepších rozhodnutí. Do Řecká ho však nevozí. Vždycky se domluví s některou ze svých kamarádek, aby ho pohlídala.

Než se Oliwii podaří převést restituční majetek do finančních prostředků, rozhodla se, že bude ve stávající práci pokračovat – domluvila se nicméně, že si sníží pracovní úvazek a bude od listopadu chodit do kanceláře jen na tři dny v týdnu – a to na úterý, středu a čtvrtek, bude tak mít čtyři volné dny za sebou. Jupí! Sice se to podepíše na výplatě, ale jednak nějaké úspory má a za druhé doufá už v brzké obdržení prvních plateb na účet.

V rámci restituce byly Oliwii navraceny nemovitosti, které její předci vlastnili před druhou světovou válkou. Jednalo se o již důvěrně známý Dům Elizy Orzeszkowej a několik maličkatých pozemků na předměstí Varšavy. Tyto pozemky nejsou vhodné k ničemu, jelikož jejich rozměry neposkytují dostatek místa pro výstavbu rodinných domů a umístění je také pro obytnou zástavbu nevyhovující – nacházejí se v blízkosti areálů stavebních firem či jiných průmyslových zařízení. K Oliwiinu štěstí si však sousední fabriky a provozy natáhly své kabelové, vodní a kanalizační rozvody právě skrz předmětné pozemky, a díky tomu se dá z pozemků něco vytěžit.

V průběhu restitučních řízení byli osloveni majitelé věcných břemen nacházejících se v Oliwiiných pozemcích a požádáni o účast při řízení – pozemky totiž musely být soudním znalcem ohodnoceny a vyčíslena měla být i hodnota věcných břemen. Díky tomu rovnou proběhla jednání o zpoplatnění uložení sítových rozvodů v Oliwiiných pozemcích a Oliwie podepsala několik nájemních smluv, resp. smluv o věcných břemenech, na jejichž základě jí budou sousední společnosti platit nájemné zhruba ve výši tří tisíc zlotých za měsíc. Není to sice žádná hitparáda, ale vzhledem k celkové nevyužitelnosti pozemků se dá mluvit o malém zázraku. Znalec ocenil hodnotu Domu Elizy Orzeszkowej na 1,2 milionu zlotých a hodnotu věcných břemen

po dobu padesáti let na 1,8 milionu zlotých. Celkově tak byl Oliwiin majetek oceněn na tři miliony zlotých, ačkoliv je to podle Oliwiina názoru značně zavádějící. V žádném případě neobdržela žádné lukrativní pozemky ani budovy a hodnota věcných břemen byla odhadnuta na dobu jejich trvanlivosti, což ovšem vůbec neznamená, že firmy zde vydrží a že se jedná o majetek v suchu, doma pod polštářem.

Oliwie upřímně doufá, že platební morálka oněch dvou firem bude dobrá a nebude ji žádným způsobem existenčně ohrožovat. V podstatě má trochu pocit, že se na příjem z pozemků nedá úplně spoléhat. Na druhou stranu, půda hodnotu neztrácí a je možné, že za určitý čas bude možné pozemky využít nějakým produktivnějším způsobem. Oliwiina pozornost se nicméně nyní zaměří zejména na dům, protože ten má podle jejího soudu větší potenciál.

Oliwie v sobotu ráno trošku vyspává, dopřeje si pořádnou snídani – umíchá si vajíčka, připraví toasty s máslem a borůvkovou marmeládou a uvaří si plný hrníček voňavého cappuccina s hustou pěnou. Ve svém bílo-růžovém župánku sedí u stolu a pouští si písničky z YouTube. Má dobrou náladu, venku svítí podzimní slunce a Oliwie přemýšlí, jak naloží s dnešním dnem. Nakonec se rozhodne pro procházku v královském parku Łazienki Królewskie, kam chodí krmit veverka a sýkorky. Potom si zajde na oběd do indické restaurace Mandala a zastaví se na chvíli ve Złotyach Tarasách, kde si tentokrát na sebe nic nevybere.

Domů se vrátí celkem ucaprtaná kolem páté hodiny a ví, že už dnes nikam nepůjde. Ani kdyby čert na koze jezdil. Naopak, naloží se do vany, pustí si relaxační hudbu a chvíli za svitu aromalampy odpočívá. Nato se uvelebí na sedačce

s nakrmeným Fridayem po boku a poté, co zkontroluje zprávu od svého právníka, který souhlasí se zněním smlouvy od pana Pawińskiego, navrhne panu Wiktorovi, že by se zastavila v úterý po práci u něj v kanceláři smlouvu podepsat, aby se celá záležitost nezdržovala. Když vyřídí i to, chce se pustit do čtení, ale nakonec její ruka sevře místo knížky deníky z Domu Elizy Orzeszkowej.

Znovu se na chvíli ocitá v říši ideálních žen a jejich krásných tváří. Neví proč, ale hrozně ji to uklidňuje. Všude samá blondýnka, brunetka, zrzka či dívka s vlasy barvy karotky. Autorka se evidentně snažila neopakovat ani jména, ani osudy jednotlivých žen. Jsou tu ženy velmi mladé, spíš ještě dívky, jejichž potenciál se teprve rozvíjí, ale také ženy v Oliwiině věku (nebo tak si je Oliwie alespoň představuje), které už mají kariéru nebo život určitým směrem rozjetý či toho už celkem dost prožily.

Oliwie doufá, že se panu Wiktorovi v rámci analýzy stavu budovy podaří zjistit i něco z jeho minulosti a třeba tak přivede Oliwii na stopu oné tajné pisatelky. Zároveň je Oliwie také zvědavá, zda se podaří najít nějaké záznamy o předcích, díky nimž se nyní stala majitelkou Domu Elizy Orzeszkowej. Její rodiče, dokud ještě žili, vyprávěli samozřejmě své zážitky z dětství, ale v nich nikdy žádný dům nevystupoval. Jak Oliwiina maminka, tak tatínek pocházeli z Varšavy a byli vychováni v bytech: maminka na Żoliborzu a tatínek na Mokotówě. Když vzpomínali zase na své rodiče, všichni byli vždy svázáni buď s jednou, nebo druhou varšavskou čtvrtí.

Jen matně si Oliwie vybavuje, že se její maminka zmiňovala o jakési tetičce Zosie z Ameriky, ale to si taky mohla vysnit jen Oliwiina paměť. Nicméně... Kdyby tetička Zosia byla například sestrou Oliwiiny babičky nebo dokonce prababičky, možná kdysi Dům Elizy Orzeszkowej patřil právě jí.

Oliwiini rodiče podali žádost o restituční řízení, když byla Oliwie ještě celkem malá, bylo jí asi kolem dvanácti, a ona si nepamatuje, že by se o tom doma někdy bavili. Domnívá se, že to prostě zkusili, a jelikož se nic nedělo, nemluvili o tom, nebo na celou žádost dokonce zapomněli. Oliwie se o ní dozvěděla až v rámci dědického řízení, které probíhalo po smrti jejich rodičů, kdy podělila veškerý majetek svých rodičů včetně dluhů (žádné nebyly, úžasní rodiče!) a pohledávek. Škoda, že se jich na to už nemůže zeptat, stejně tak jako je škoda, že se jich nemůže zeptat na deset milionů jiných věcí a že je nemůže obejmout, ale takové myšlenky má Oliwie zakázané. Paní Bielawska říká: „Žijeme tady a teď. Přijímáme dary, které nám současnost nabízí, a z minulosti čerpáme pouze útěchu a nic negativního.“ Oliwie se tedy myšlenkou oprávněného nároku na restituovaný majetek nijak netrápí. Říká si, že se na ni konečně usmálo trošku štěstí. A kdyby to teď ještě vyšlo s panem Wiktorem... Ale dost!! Napomíná se v duchu Oliwie, už jí zase myšlenky utekly k panu Wiktorovi – to už je potřetí za ty dvě minuty, kdy si čistí zuby před spaním. To tak teď potřebuje, aby jí její splašené a dlouhodobě frustrované hormony začaly podsouvat takové myšlenky! Ovšem právě to se děje. Na druhou stranu, představovat si usmívající se tvář pana Wiktora a příjemně silný stisk jeho ruky není vůbec špatné. A to je právě to, co Oliwie dělá, když uléhá v neděli večer do postele. Budík si nastavuje na 6:30, zítra už musí do práce. Ale je to poslední říjnové pondělí, od příštího týdne už v pondělky nebude muset se vstáváním tak pospíchat. Díky této myšlence a myšlence na šedomodré oči pana Wiktora usíná Oliwie s úsměvem na rtech.

Kolem desáté hodiny následujícího dne potvrzuje Oliwii pan Wiktor termín schůzky, na níž chtějí podepsat smlouvu. Výborně! To znamená, že se s ním sejde už zítra – to bude muset vymyslet něco hezkého na sebe. Pondělní den uplyne vcelku poklidně, ačkoliv se Oliwie v práci vzpamatovává z návratu z dovolené, což znamená procházení asi dvou set mailů, které jí za ten týden přišly. Naštěstí je tam spousta zpráv, které může hned vymazat, popř. už se v době její nepřítomnosti vyřešily.

Na oběd jdou s kolegyní Annou do nedalekého vietnamského bistra. Oliwie v práci zatím o restituci pomlčela, neboť se trochu obává závidi kolegyně. Asi by jim nedokázala vysvětlit, že vlastně až zas o tak skvělý majetek nejde. Anna je jí z práce sice nejbližší, ale když se při obědě ptá, jak si Oliwie užila dovolenou, Oliwie se cítí trošku stísněně.

„Jo, měla jsem se fajn,“ snaží se mlhavě uhnout, ale Anna je vytrvalá:

„A kde jsi byla? Opáleně moc nevypadáš, takže asi u moře ne... Ono taky kde, teď na konci října. Kdybys jela za exotikou, určitě by to bylo na déle než na týden.“

„Byla jsem tady ve Varšavě, byla to spíš účelová dovolená, zařizovala jsem nějaké majetkoprávní záležitosti.“

„Aha.“ V Annině hlase zazní zklamání.

„A ty budeš někam vyrážet na zimní dovolenou?“ odpaluje Oliwie míček směrem k Anně.

„No, právě o tom s Arturem přemýšlíme. V létě jsme byli na poznávače v Norsku, tak bychom možná měli chuť se zajet někam vykoupat a zpestřit si to šedavé období od listopadu do února.“

„Už máte nějaký nápad, kam by to mělo být?“

„Možná Srí Lanka.“

„Hm, slyšela jsem, že tam je krásně! A sloni a želvy, které můžeš vidět snášet vajíčka přímo na pláži.“

„No, uvidíme, musíme taky vzít v úvahu finance. Budou Vánoce a Arturovi rodiče si dost potrpí na dary, takže pro ně musíme vymyslet něco, co bude ideálně bombastické a levné!“

„Jo, to jsou výhody bytí single. Žádná tchyně, žádný tchán,“ vtipkuje Oliwie a šibalsky se na Annu usmívá.

„Jo jo, to máš pravdu.“

Odpoledne se nic zvláštního nestane a Oliwie přichází domů v poměrně dobré náladě kolem šesté večer. Je trochu unavená, tak si dá jen malou večeři a pustí si na notebooku film. Dost ráda kouká na bondovky. Kloubí se v nich kriminální zápletka, exotické destinace, šarmantní muž i vtip – a nejsou to romantické komedie, u nichž se chce Oliwii občas brečet. U Bonda nebrečela ještě nikdy, tedy možná kromě Casina Royal, když Eva Green umírá. Pak už jen vyčistit zuby, pomazlit se s Fridayem a spát. Zítra se uvidí s panem Wiktorem!

V noci se jí zdálo, že si koupila domů ananas, udělala z něho dort a ten pak zanesla sousedce, což byla nějaká úplně cizí paní, která jí poděkovala, dort si vzala a ani Oliwii nenabídla... Některé sny, jež se Oliwii zdají, dokáže trochu pochopit (mohou se v nich odrážet aktuální situace nebo emoce), ale jakou emoci odráží ananas a ukradený dort? To tedy Oliwie neví. Moc dlouho se tím však netrápí, má dnešního rána úplně jiné starosti.

Umyje si vlasy a hezky si je vyfouká. Když se jí to povede, pak jí krásně rámují obličej a Oliwie se cítí jako Audrey Hepburn. Chvilí postává před skříní a řeší, co si obléct, až se nakonec rozhodne pro černé upnuté šaty, které doplní karamelovou kožešinovou vestou. Tento model zvýrazňuje

Oliwiinu štíhlou siluetu a zároveň nepůsobí vyzývavě. Ačkoliv se Oliwii vždycky snažila maminka přimět k tomu, aby nosila podpatky, neuspěla a Oliwie pořád tvrději lpí na praktických botách oxfordského typu, balerínách či converskách. Dnes si vezme elegantní černé lakovky a je se svým outfitem spokojená. V práci to bude muset nějak přečkat a pak už šup šup na schůzku do Doradztwa.

Naštěstí to v práci uteče rychle, připravuje reporty před koncem měsíce, což jí zabere skoro celý den. V 17:30 končí a metrem jede do kanceláře pana Wiktora. Ten už na ni čeká (je snad ještě hezčí, než si ho pamatovala!). Na tváři se jí objevuje úsměv, který nemůže sundat ani v průběhu celé schůzky. Pan Wiktor se však také usmívá, proto to nepůsobí až tak trapně. Po obligátní otázce, zda si dá něco k pití („Ano, čaj, děkuji vám.“), se vrhají na podepisování smlouvy, kontrolu jejího znění a domlouvání termínu první návštěvy zkoumané nemovitosti.

Oliwii vyskočí srdce radostí až do krku, když pan Wiktor nabídne termín ve čtvrtek (za dva dny!). Aby nevypadala příliš dychtivě, vytahuje diář a kontroluje, zda ve čtvrtek něco nemá. Nemá.

„Výborně, to by šlo. Tedy za předpokladu, že by to bylo odpoledne, opět tak kolem 18:00, dříve se z práce bohužel nedostanu.“

„Hm, to není úplně ideální. Lepší by bylo dělat průzkum za světla. Touto dobou už bývá dost tma.“

„O, to mi nedošlo, máte samozřejmě pravdu. Pak tedy mohu nabídnout příští pondělí, to budu k dispozici celý den.“

„Moment, ne, v pondělí nemůžu.“

Oliwiino srdce se zase vrací na původní místo... Tak zhavé to nebude.

„Mám trochu troufalý návrh,“ slyší říkat pana Wiktora. „Klidně odmítněte, jestli vám to nevyhovuje, ale co byste

říkala sobotě? Já bych to nechtěl moc odkládat, čím dříve začneme, tím bude větší pravděpodobnost lepšího počasí, což je pro zkoumání vždycky dobré, a když se dívám do svého diáře, celý příští týden mám zablokovaný, dokonce ani nebudu ve Varšavě.“

„Je to sice trochu nestandardní, ale mně to nevadí, na sobotu nemám žádné plány, takže se klidně můžeme domluvit.“

„A nebude vás to příliš obtěžovat?“

„Ne, nikoliv,“ odpovídá Oliwie už jistějším hlasem a na jednu jí to připadá jako ten nejlepší nápad na světě.

„Dobře, tak bychom se mohli domluvit třeba na jedenáctou? Když už budeme pracovat v sobotu, ať je to alespoň v rozumnou dobu.“

„Dobře, v sobotu v jedenáct, budu s tím počítat.“

„A kde se sejdem?“

„Navrhl bych přímo na místě.“

„Výborně. Mám vzít něco speciálního?“

„Ne, jenom klíče.“

„Ano, to je dobrý nápad, na ty bych asi neměla zapomenout,“ směje se Oliwie a pomalu se zvedá.

Pan Wiktor jí stejně jako minule pomůže do kabátu a ona si stejně jako minule říká, jaký rozdíl znamená takové malé gentlemanské gesto.

„Takže na shledanou v sobotu,“ loučí se Oliwie.

„Na shledanou a budu se těšit. Kdyby se něco změnilo, dejte mi prosím vědět.“

„Ano, samozřejmě. Hezký večer.“ Oliwie odchází a je jí do skoku. Zdá se jí to, nebo spolu maličko flirtovali? A bude se na ni prý těšit... No, to já taky, ani nevíš jak!

KAPITOLA 2

Zbytek týdne uplyne v mlžném oparu – a to jak venku, jsou to dny, kdy se vlastně pořádně nerozední a budovy, stromy i dopravní prostředky změkknou v našedlých odstínech, tak uvnitř Oliwiiny hlavy. Práci vnímá jakoby skrz záclonu, což paradoxně její výsledky nezhoršuje, spíše naopak jí to dodává tolik potřebný nadhled, jenž jí do té doby chyběl, z místa na místo se přemísťuje, ani neví jak, a jediné myšlenky, jež mají před jejím vnitřním zrakem ostré barvy, jsou ty, v nichž si představuje sobotní setkání s Wiktorem.

Říká si, že to není jen tak, že takhle se vlastně ještě nikdy necítila. Snaží se si vybavit pocity zamilovanosti ze svých začátků se Stanislawem a Rafalem, ale moc se jí to nedaří. Se Stanislawem začala chodit na lyceu, když jí bylo sedmáct, a jeví se to už tak dávno. Asi by se jejich vztah dal nazvat ještě dětskou láskou, pamatuje si, jak spolu dováděli na poutových atrakcích, on jí vystřeloval papírové růže puškou s uhnutou hlavní, přejídali se cukrové vaty, houpali se na houpačkách, chodili taky do kina, a když si Stachu udělal v osmnácti řidičák, vozil ji kabrioletem svého otce, což bylo neskutečně vzrušující. Bohužel Stachu odešel studovat letectví do Chełmu, kde často zůstával i přes víkend, čímž vztah s Oliwií utrpěl a tak, když potkala jednou Rafala, kamaráda Agnieszcina bratra, přeskočila jiskra a, ačkoliv se za to dlouho styděla, Oliwie upřednostnila onu pověstnou košili z přísloví „bližší košile než kabát“.

S Rafalem prožila hezké vysokoškolské roky a nakonec spolu i začali bydlet. Rafal studoval práva, byl velmi chytrý a sečtělý, možná trochu moc odměřený, ale zase chodili často do divadla (dokonce se nezdráhal jít ani na balet), do galerií a na klavírní koncerty. Oliwie byla spokojená, byl to takový poklidný, něžný vztah, na nějž se dalo spolehnout. Rafal jí byl oporou v nejtěžším období jejího života, když jí zemřeli rodiče, celou dobu jí pomáhal a podporoval ji a ona mu za to byla neskonale vděčná. Také na ni počkal, když odjela s Agnieszkou do Paříže, kam ji samozřejmě přijel několikrát navštívit, ale stejně to nakonec nevyšlo – a mohla za to Rafalova matka. Ne že by snad Oliwii neměla ráda, to ne, ale celou dobu si představovala, že až Rafal dokončí studia, vezme si Iwonu, dceru její kamarádky, budoucí lékařku a dědičku hezkého bytu v centru města. Rafal byl zřejmě příliš jemný na to, aby dokázal dlouhodobě své matce vzdorovat, a tak se s Oliwií rozešel, i když mu to podle jeho vlastních slov „rvalo srdce“.

Oliwie mu věřila, ale to bylo asi tak to jediné, co s tím mohla dělat. Naštěstí ona sama až tak netrpěla, už nějaký čas se zabývala myšlenkou, že by se měl jejich vztah někam posunout, a také váhala, zda toto je skutečně muž, po jehož boku stráví zbytek svého života. Ne že by jí nepřipadal hezký nebo spolehlivý, ale trošku jí chyběl žár, který by jejich vztah okořenil. S Rafalem bylo všechno klidné, dokonce i milování, a Oliwie se občas přistihovala při myšlence, že by chtěla zažít spalující vášeň, explozi touhy či drsné milování někde venku v přírodě.

Když se tedy nyní zpětně vrací ke svým vztahům, nevzpomíná si, že by jí bušilo srdce už jen z myšlenky na toho druhého. Musím být ale hrozně opatrná, varuje se v duchu Oliwie, nesmím naletět, musím se vyhnout zklamání, nesmím být za blázna. Zatím o svých pocitech nechce nikomu říkat, Agnieszka by jistě hned začala spřádat plány a to

teď Oliwie nepotřebuje. Tráví tedy páteční večer poslechem svého oblíbeného Franka Sinatry, hladí Fridaye po zádičkách a přemýšlí, jak se zítra chovat. Nakonec si připomene všechny poučky z lifestyleových časopisů a rozhodne se „být sama sebou“, protože tím „rozhodně nemůže nic pokazit“. Akorát by asi bylo fajn si na to být sama sebou vzít něco hezkého na sebe. Když však nad tím přemýšlí, říká si, že vzhledem k tomu, že budou trávit s největší pravděpodobností několik hodin v nevytápěném domě a že je konec října, bude lepší se obléct raději prakticky a teple.

V sobotu ráno se trochu nervózně nasnídá, osprchuje se a vezme si funkční kamaše, na něž si obleče sportovní kalhoty, vše doplní vlněným svetrem a outdoorovou bundou. Popadá klíče od auta i od domu a vyjíždí. Na místo doráží chvíli před jedenáctou. Podaří se jí zaparkovat nedaleko Domu Elizy Orzeszkowej a jde rovnou dovnitř. Zanedlouho slyší klepání na dveře a vidí Wiktora, jak vchází. V duchu si děkuje za prozřetelnost, protože Wiktor je oblečen taky sportovně. V ruce tablet, do něhož bude zřejmě zadávat údaje o domě.

„Dobrý den, Oliwie, jak se daří?“

„Skvěle, děkuji. A vám?“

„Bezvadně.“

„Měl jste nabitý týden?“

„Jo, skoro jsem se nezastavil.“

„To se tedy omlouvám, že vás nenechám ani v sobotu odpočinout,“ omlouvá se Oliwie.

„Neomlouvejte se, kdybych si prohlídku na sobotu naplánovat nechtěl, tak bych si ji nenaplánoval a vůbec bych vám tento termín nenavrhoval.“

„To ráda slyším. A nevádí to nikomu u vás doma?“

„Jestli máte na mysli mého zlatého retrívra, tak tomu to asi trochu vadí, protože kdybych nepracoval, určitě bych ho vzal na pořádnou procházku, ale jinak není nikdo, komu by to vadilo.“

Oliwii připadá, že mu zase tančí jiskřičky v očích.

„Dobře, tak se do toho pustíme. Chtěl bych vám navrhnout, že tady nemusíte být celou dobu se mnou, abyste tady nezmrzla. Pokud mi důvěřujete, mohu tu být sám, s tím, že vám zavolám, až se bude moje prohlídka chýlit ke konci, a vy byste si přijela pro klíč.“

„Zatím mi zima není, takže pokud vám nebudu překážet, ráda bych se chvíli dívala, jak postupujete, a potom uvidím.“

„Dobře, mně rozhodně nepřekážíte.“

A vrhl se do práce. Chodil po místnostech, měřil, poklepal, fotil, dělal si poznámky, vyšel také ven a zkoumal exteriér, načrtával si rozložení místností, kótoval. Oliwie ho sledovala a líbilo se jí, jak se soustředí, jak mu padají vlasy trochu do čela a on si je odhrnuje rukou, jak kroučí hlavou nad navlhlými rohy a zkrabatělou podlahou.

„Tohle je asi nejzachovalejší pokojík,“ říká Oliwie, když vchází do pokoje, v němž našla deníky.

„Ano, vypadá, jako by ho někdo opustil zcela nedávno. A zdá se být i v nejlepším stavu. Ale ten nábytek už bude asi dost navlhlý, jak se tady netopilo a celý dům je hodně vlhký.“

Když je Wiktor hotov s dolním patrem, vystoupá po schodech nahoru. Tam minule Oliwie ani nešla, neboť si nebyla jistá, zda se pod ní schodiště nepropadne, působilo trochu křehce.

„Tady jsem ještě ani nebyla.“

„Vypadá to jako nějaký malý hotýlek nebo penzion,“ říká Wiktor. „Nemyslíte?“

„Máte pravdu, ale opravdu malý, vždyť jsou tu jenom čtyři pokoje.“

„To je pravda.“

Asi po třech hodinách to vypadá, že má Wiktor všechno zmapováno, změřeno a nafoceno, což je dobře, neboť Oliwiiny ruce už začínají být celé promrzlé. Ačkoliv se snažila pořád se hýbat a jenom tak nestát, stejně se do ní dala zima.

„Dobře, já už mohu zbytek dodělat v kanceláři. Tady můžeme pro dnešek skončit,“ konstatuje Wiktor a pohlédne na Oliwii. Hned si všimne toho, že se trochu třese. „Vždyť jsem vám říkal, že tu se mnou nemáte být celou dobu. Doufám, že z toho nebudete nemocná. Pojdte, musíme si dát někde kafe, abychom se zahřáli, já už taky necítím prsty. A zasloužíme si to.“

Zatímco Oliwie zamyká, najde Wiktor na mobilu, že ne-daleko je řecká restaurace.

„Nevadilo by vám, kdybychom si místo kávy zašli rovnou na oběd?“

„Rozhodně ne,“ odpovídá Oliwie. „Už mám docela hlad.“

„Dobře. Je to odsud kousek, můžeme jít pěšky.“

Restaurace je skutečně dost blízko, a tak už za pět minut usedají k bílému stolečku a objednávají si horký čaj na zahřátí.

„Co si dáte k jídlu?“

Oliwie zkoumá menu. „Asi zapečený lilek s fetou. A vy?“

„Já nějakou rybu.“

Objednají si, a jakmile servírka odejde, oba se chápou svých hrnečků a hřejí si zmrzlé ruce.

„Někde jsem četl, že když se chcete rychle zahřát, je nejlepší přiložit zdroj tepla k velkým tepnám, díky nimž se teplo rychleji roznese po celém těle. Jsou například na stehnech.“

„Vážně? To zní zajímavě, ale tady to asi zkoušet nebudu,“ směje se Oliwie a Wiktor se k ní přidává.

A ve veselém duchu se nese celý oběd. Povídají si. Oliwie se ptá na práci, jak se k ní dostal, jestli ho baví, Wiktora zase zajímá, co dělá Oliwie a jak přišla k restituci. Panuje vlídná

atmosféra a příjemně se jim sedí, takže si objednájí i zákusek a kávu. Ani si to neuvědomují, ale když vycházejí z restaurace, už je venku tma.

„To jsme tu seděli tak dlouho?“ diví se Oliwie.

„Ani nevím,“ směje se Wiktor a kouká na hodinky. „No, je půl páté.“

„Téééda. To bych neřekla. Ale bylo to s tebou moc příjemné.“

„Ano, souhlasím. Rozhodně bych si to někdy zopakoval.“

„S radostí.“

Wiktor doprovodí Oliwii k autu, ona nasedá a odjíždí. Domů doráží v naprosté euforii, bere Fridaye do náručí, vesele se s ním točí (což se mu vůbec nelíbí) a směje se. „Wiktor je skvělý! Skvělý! Skvělý! A zase se uvidíme!!!“ Její radost ještě vzroste, když si, poté co se osprchuje a zalije konvici čaje, všimne, že má na mobilu zprávu od Wiktora.

„Bylo mi s Tebou úžasně a jsem moc rád, že jsme se setkali, neměla bys chuť jít se zítra projít do parku? Dlužím pořád Maxovi tu dlouhou procházku...“

„Ano, moc ráda, škoda, že můj Friday je spíš domácí typ, jinak bych ho vzala s sebou taky.“

„Bezva, hodilo by se Ti to zase kolem jedenácté? Mohli bychom jít na Pola Mokotowska, jestli jsi pro. PS: Kdo je Friday?“

„Jedenáctá je super, chceš se sejít přímo v parku? Friday je můj kocour a životní soupeř. Nejráději má vyžehlené prádlo a můj polštář.“

„Ano, můžeme si dát sraz u restaurace Bolek. Aha, tak kocour, už jsem se lekl, že ses zapoměla zmínit o svém příteli...“

„Dobře, přijdu k Bolkovi na jedenáctou. Friday je můj přítel a dost si na ten status potrpí, takže prosím žádné snižování jeho důležitosti!“

„Ohó, tak to se panu Fridayovi omlouvám. Co budeš teď dělat?“

„Asi si budu chvíli číst. Ven už se mi nechce, už jsem dneska vymrzla dost. A Ty?“

„Jasně, co čteš zajímavého? Já asi ještě mrknu na ta zjištění z dneška, abych to nemusel dělat v pondělí.“

„Ty jsi teda pracant. Odpočíváš taky někdy?“

„Ale jo, nejraději chodím běhat anebo plavat anebo do posilovny, zkouším bodyweight fitness.“

„Takže nejen pracant, ale i sportovec. No no.“

„To bych neřekl, ale snažím se. Tak si hezky čti a já se zase ozvu.“

„Budu ráda, když se ozveš. A moc nepracuj, zas tak to nepěchá. :-)“

Pak už přijde jen smajlík. Oliwie by si sice ráda četla, ale moc jí to nejde. Nedokáže se soustředit. Myšlenky jí odbíhají. Myslí na Wiktora, na zítřejší procházku, na to, jak se hezky a často směje, na to, s jakou chutí jedl rybu v restauraci a jak si pochutnával na čokoládovém dezertu. Zatím toho o něm zas tak moc neví, ale to, co ví, se jí moc líbí. Asi to nevydrží a napíše Agnieszce.

„Ahoj Aga, jak se daří? Mám novinky. Potkala jsem úžasného kluka a asi jsem se zamilovala. Napiš, jestli můžeš.“

Ale Aga nenapíše, rovnou volá: „Chci všechno slyšet. Basia si hraje, takže mám chvíli času, povídej a přeháněj. Jakej je? Kde jste se potkali? A co se všechno stalo?“

A tak Oliwie vypráví, jak si volali, jak šla k Wiktorovi podepsat smlouvu, a hlavně o dnešku.

„To je teda náhoda, že jsi zavolala zrovna do téhle firmy, co?“ podtrhuje Agnieszka.

„To jo. Nechci to zakřiknout, všechno je teprve na samém začátku a doufám, že to jen tak neskončí, ale možná mi ta restituce přinese něco mnohem lepšího než pár pozemků s věcnými břemeny a ruinu ve Varšavě.“

„To by bylo super. Strašně bych ti to přála. A říkála jsi, že se zítra zase uvidíte?“

„Jo, máme se sejít v jedenáct. Nemůžu se dočkat.“

„Budu na tebe myslet a držet ti palce. Je to skvělý, ale buď taky opatrná, dobře?“

„Ano, mami, neboj.“

„Já vím, že ti to přijde paranoidní, ale pamatuj, že na světě existují i takové věci jako sňatkoví podvodníci. A když vidí, že někomu spadne do klína jistý majetek, neberou si servítky.“

„Já vím. Dobře, budu se snažit být opatrná, ale myslím, že Wiktor žádné postranní úmysly nemá.“

„To by bylo jen dobře. Zasloužíš si to.“

„Díky.“

Oliwie ještě chvíli kouká na nějaká videa na YouTube, po chvíli to zabalí a jde si lehnout. Friday se k ní přitulí a šimrá jí svými vousky na tváři. Oliwie ho začne instinktivně hladit.

„Vidíš, Friday, možná se na mě usměje štěstí.“

Friday odpovídá hlasitým předením. Ještě chvíli Oliwie leží a nemůže usnout, ale nakonec se propadne do spánku. Zdá se jí o pomerančovém koláči, květech ibišků ve vlasech a raccích kroužících nad mořem.

Následujícího dne se probudí už v 6:30 a nedaří se jí znovu usnout. Je rozrušená, srdce jí cvrliká v hrudi a bouchá ji malinkými ptačími křídélky do vnitřní strany žeber. Pocit to není nepříjemný, zato velmi intenzivní. Oliwie si připadá hodně křehká a zranitelná. Po půlhodině marného povalování v posteli a hlazení Fridaye vyleze a jde si připravit něco k snídani. Nemá moc hlad – jakoby se ostatní vnitřní orgány vypařily a v tělní dutině zůstalo jen srdce. Ale ony tam jsou, ujišťuje se Oliwie v duchu. Musím něco sníst. Dá

si tedy trochu müsli s bílým jogurtem a banánem a k tomu si udělá zelený jasmínový čaj. Zabalí se do plyšové deky a uvelebí se na sedačce. Možná bych si mohla pustit nějaký film, napadne ji, ale pak tuto myšlenku zavrhne, jelikož má stejně pocit, že by se na žádný film nesoustředila.

Nakonec tedy dá vyprat a trochu žehlí. Moc se s tím nikomu nesvěřuje, protože ví, jaká by byla reakce okolí („Cože?“ „To jako vážně?“), ale Oliwie žehlí ráda. Má pocit, že ji tato archetypální činnost nahrazování chaosu pořádkem uklidňuje a naplňuje pocitem jistoty. Jako když ve filmu Julie a Julia říká hlavní hrdinka, že ji uklidňuje jistota toho, že když smíchá máslo s cukrem a žloutkem, vznikne vynikající krém. Oliwii stejnou jistotu přináší žehlička přejíždějící zmačkanou látku a hladká stopa, která za ní zůstává. Jelikož však žije sama, není prádla na žehlení zas tolik, tudíž je s ním rychle hotova.

Najednou si uvědomí, že se ještě od rána nepodívala na mobil. Zapíná tedy wifi a za chvíli se jí na displeji objevuje ikonka bubliny – znamená, že na WhatsAppu někdo psal! Kdo to asi bude?

„Dobré ráno, Oliwie, za chvíli se uvidíme. Doufám, že to platí, Max se už nemůže dočkat,“ napsal před dvanácti minutami Wiktor.

„Dobré ráno, ano, já s tím počítám. Nejen Max, jsou zde i jiní.“

Oliwii už se zase na tváři usadil úsměv, jemuž s Agou říkají „obličejové stahy“, jelikož se nedá odpárat a čím víc se na něj upozorňuje, tím úporněji se tváře drží.

Za chvíli bude 9:30, asi se začnu chystat, pomyslí si Oliwie. I dnes se rozhodne pro sportovnější variantu, bůhví, jak dlouho budou chodit venku – mrznout se jí nechce. Obléká se tedy víceméně stejně jako včera, jen si ještě připraví rukavice a vezme si dvojce ponožky. Asi v 10:40 vyjíždí.

Podaří se jí celkem pohodlně zaparkovat a k restauraci Bolek přichází pár minut před jedenáctou.

Wiktor už tam čeká, vidí ho zdálky. Mladý muž s rozpustilým psem. Jakmile si jí všimne, vyrazí jí naproti a než se Oliwie naděje, přistane jí na rtech lehký polibek. Po chvíli rozpačitého ticha Oliwie zčervená a zadívá se do země.

„Promiň, jestli jsem tě uvedl do rozpaků, ale mně připadá zřejmé, že jsme v sobě našli zalíbení, takže mi přijde zbytečné hrát si na něco, když to cítím jednoznačně,“ prohlásí Wiktor s odzbrojující samozřejmostí.

S tak přímočarým jednáním se Oliwie ještě nesetkala a mimoděk jí vytanou na mysli Agnieszczina slova „existují také sňatkoví podvodníci“. Jak si má být jistá, že ji Wiktor nevodí za nos? Přece ho skoro nezná a jakkoliv se cítí nadšená a jako na růžovém obláčku, ozývá se v ní i racionální hlas.

„Promiň, ale poněkud jsi mě zaskočil. Všechno se to děje tak rychle.“

„Já vím, jsem z toho taky celý pryč. Byl jsem rozhodnutý se teď nějaký čas vůbec citově neangažovat, mám za sebou náročný rozchod, respektive rozvod, a tak si spolu s tímto rozhodnutím sedíme v kanceláři, v poklidu pracujeme a na jednu dveřmi vejdeš ty. Žena, na kterou jsem celý život čekal.“

Oliwii znovu Wiktorova upřímnost vyrazila dech a slova, která vyřkl, jí jakoby padala přímo do srdce. A jestli měla ještě před chvílí jakékoliv pochybnosti, nyní se rozplynuly a ona se přistihla, že jí z očí kanou slzy.

„Proč pláčeš?“ ptá se něžně Wiktor.

„Protože mi ještě nikdo nikdy neřekl tak krásná slova a protože jim chci moc věřit, ale zároveň se také bojím. Skoro tě neznám a nevím, zda to se mnou myslíš vážně,“ přiznává Oliwie. „Doufám, že se nezlobíš, že jsem to řekla, ale tak se momentálně cítím.“

„Blázinku, vůbec se nezlobím a absolutně tě chápu. Myslím, že ale jinak než tím, že mi dáš čas ti dokázat, jak moc vážně to s tebou myslím, se to nedozvíš.“

Oliwie se mu zadívá do očí a vidí v nich jen něhu a lásku (tedy tak si to alespoň vykládá).

„Dobře, ale nebudeš na mě tlačit, můžeš mi to slíbit?“

„Slibuju, nechám ti všechnen čas na světě, který budeš potřebovat.“

„Děkuju, moc si toho vážím.“

Max vůbec nebere ohledy na závažnost rozhovoru, jenž se právě odehrává mezi jeho páníčkem a tou kočkou páchnoucí ženou, a vynucuje si pozornost tím, že se dobývá do Wiktorovy kapsy.

„Tak pojď, miláčku, Max už mi jinak utrhne ruku,“ odlehčuje Wiktor trochu situaci.

A Oliwie je mu vděčná. Neví, co ji to popadlo. Měla by přece být v sedmém nebi, ne tady brečet jako pubertačka. Hlavou se jí však honí tisíce obrázků a myšlenek: rodiče, když se s nimi viděla naposledy před nehodou, Rafal, když jí oznamuje, že se zasnoubí s Iwonou, paní Agatha nenápadně kontrolující Oliwiin prsteníček a smutně kroutící hlavou, Agnieszka s malou Basiou na klíně a ubrečenou tváří, když jí oznamuje, že bude muset Basiu vychovávat sama, Friday vítající ji v jinak prázdném bytě – s prázdnou postelí, pohovkou i koupelnou. Ne, nesmí se litovat, nesmí dovolit smutku, aby ji nyní přemohl. Je tady s krásným mužem, který jí jen před pár minutami řekl ta nejnádhernější slova na světě a který prohlašuje, že je ženou jeho života. Musí se vzchopit a podstoupit trochu rizika, jinak zahodí šanci, jež se neopakuje.

A tak pozvolna natáhne svou ruku k té Wiktorově (Max nyní běhá na volno a Wiktor tedy svírá pouze obojek) a chytí ho za ni. Wiktor reaguje okamžitě a něžně její ruku stiskne. Jeho ruka je teplá, velká a chránící. Jdou tedy spolu takto

ruku v ruce a mlčí. Dívají se na ostatní psy, kteří pobíhají kolem, očuchávají se s Maxem a skáčou do vypuštěného jezírka uprostřed parku.

„V létě sem občas chodíme s Maxem trochu pocvičit, když nám vyjde v neděli čas, vid', Maxi?“ říká Wiktor a postranním pohledem zkoumá Oliwiinu tvář.

„Vážně? A jak to Maxovi jde? Je šikovný?“ reaguje Oliwie a vypadá to, že pláč už ji zcela opustil.

„Zas tak moc ne. Netrénoval jsem ho nikdy příliš důsledně, nechodili jsme sem každý týden, bývá vždycky nesoustředěný, často odbíhá a nedodržuje pokyny instruktorů,“ směje se Wiktor a Oliwie se k němu přidává.

„Tak to je svěřenec snů.“

„Náhodou, co mu chybí v drezúře, plně kompenzuje svou laskavostí a dobrým srdcem.“

„To ráda věřím. Vypadá moc mile,“ hodnotí Oliwie a hladí Maxe po jeho sametové hlavě.

Ještě se chvíli procházejí, a když už jim začíná být zima, koupí si ve stánku falafel, aby se trochu zahřáli. Pochutnají si, ačkoliv to není zrovna nejkulturnější jídlo, které si mohli vybrat. A jelikož se jim nechce loučit, Wiktor navrhne, že by mohl odvézt Maxe domů, Oliwie by ho mohla doprovodit a pak by mohli jít třeba do kina. Oliwii sice bleskne hlavou myšlenka, že na kino není patřičně oblečena, ale s návrhem souhlasí. Vydají se tedy směrem k Wiktorovu bytu.

Jakmile tam dojdou, Oliwie neváhá a vstupuje do Wiktorova království. Má dvoupokojový byt s kuchyňským koutem, který působí moc hezky – asi ne nadarmo je architektem, pomyslí si Oliwie. Je to jeden z těch bytů, jež jsou k vidění v katalogích a časopisech o bydlení. Moderní, ale ne

neosobní. Je vidět, že se v něm skutečně žije, na podlaze se válí Maxův pelíšek, v obýváku se kromě šedé sedací soupravy nachází pracovní stůl s obřím monitorem a hromadami papírů a na balkoně stojí pár květníků s umírajícími bylinkami. Oliwii se byt líbí, ačkoliv by možná přidala trochu vešlejších barev a pár osobitých věcí (její vkus trošku hraničí s kýčem, jak sama často prohlašuje).

„Máš to tady moc hezký,“ chválí byt Wiktorovi.

„No, je to tady teď trochu sterilní, protože od té doby, co se odstěhovala Gosia, jsem si sem nevystavil žádné fotky, obrazy nebo pohlednice a snažím se vdechnout bytu trochu jiný náboj, než měl s ní.“

„Aha, rozumím. A jak je to dlouho, co se odstěhovala?“

„Asi devět měsíců, ten čas tak hrozně letí.“

„Chceš o tom mluvit?“

„Není mi to sice úplně příjemné, ale je asi dobře, abys to věděla hned od začátku, abychom se vyhnuli nějakým nedorozuměním. Dáš si čaj nebo něco jiného k pití?“

„Čaj by byl fajn, díky.“

Zatímco Wiktor chystá čaj, Oliwie pozoruje z okna panorama Varšavy a tramvaje uhánějící po Aleji Niepodległości. Čaj je za chvíli hotový a Wiktor vyzve Oliwii, aby se posadila. Usedá na pohovku a Wiktor se uvelebí vedle ní.

Bere ji za ruku a začíná vyprávět: „Vlastně to není nijak neobvyklý příběh. Zamiloval jsem se do Gosi, když mi bylo dvacet tři, a začali jsme spolu chodit. Nejdřív jsme spolu jenom chodili, podporovali se na studiích, potom jsme spolu odjeli na rok do Birminghamu na Erasmus a po návratu spolu začali bydlet. Gosia začala chodit do práce a já jsem se rozhodl založit firmu. Prožila se mnou krušné období, kdy se všechno rodilo, a celou dobu mě podporovala. Když se firma trochu ustálila a začal jsem relativně pravidelně vydělávat, koupili jsme spolu tenhle byt a všechno vypadalo ideálně.“

Požádal jsem Gosiu o ruku a před třemi lety jsme se vzali. Svatba byla hezká, ale po několika měsících se všechno začalo hatit. Gosia byla čím dál tím víc nespokojená v práci a chtěla odjet do Ameriky. Já jsem se jí snažil vysvětlit, že nemůžu jen tak odjet a nechat tady firmu, kterou jsem vybudoval od píky, zvolna umírat. Krize se stupňovala, Gosia byla nešťastná a ani návrhy na posun vztahu směrem k rodině jí neposkytovaly kýžený pocit dobrodružství, po němž prahla. Nakonec to došlo tak daleko, že jsem byl v podstatě postaven před výběr: buď moje firma, nebo Gosia. A já jsem se rozhodl racionálně a podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Na začátku jsem si říkal, že když tady zůstanu a budu držet domov, tak se Gosia možná po nějakém čase vrátí domů, ale záhy jsem pochopil, že to se nestane. Odjela do Ameriky a ani mě moc nepřekvapilo, když jsem se dozvěděl, že se tam potkala s někým, kdo víc sdílí její touhu po dobrodružství. Začali jsme řešit rozvod a majetkové vypořádání. Naštěstí jsme neměli děti a domluvili jsme se, že já ji vyplatím z již splacené části bytu, ona se vyváže z hypotéky a bude vyřešeno. Samotná realizace však byla dost administrativně náročná a byl jsem z toho strašně unavený. Naštěstí mě držela práce, na kterou jsem se upnul. Poté, co si Gosia odstěhovala i poslední věci, jsem šel a koupil si Maxe. Vždycky jsem psa chtěl, ale nikdy na to nějak nedošlo. Od té doby mi dělá kamaráda a pomáhá mi. Vid?“ skončí Wiktor a drbe láskyplně Maxe za krkem.

Oliwie vydechne. „Hm, to se ti nedivím. Je to síla. Kdo by to řekl, už jste měli všechno rozjeté a pak buch! No, ale dobře, že sis pořídil Maxe, to je asi nejlepší terapie, jaká existuje. Já mám Fridaye z podobného důvodu.“

„Fakt?“

„Ano. Možná tě už napadlo, že je zvláštní, že jsem ten dům na rohu ulice Elizy Orzeszkowej dostala v restituci já a ne moji rodiče.“

„Musím přiznat, že mě to skutečně napadlo, ale říkal jsem si, že ho možná dostali oni, ale převedli jeho vlastnictví na tebe, abyste později nemuseli řešit dědickou daň.“

„Nedívám se, že se tvoje myšlenky ubíraly tímto směrem, bylo by to asi nejpravděpodobnější vysvětlení. Pravdou nicméně je, že já už bohužel rodiče nemám. Zemřeli při auto-nehodě před jedenácti lety. A od té doby mám Fridaye.“

„Jéžiši, to je hrozný, to mě strašně mrzí, vůbec jsem to netušil. Promiň, že jsem o nich teď tak mluvil a ještě o dědickém řízení. Jsem to ale blbec.“

„Prosím tě, vždyť jsi to nemohl vědět, já se na tebe nezlobím, není to zrovna věc, kterou bys a priori předpokládal.“

„No, to teda ne,“ vydechne Wiktor a napije se čaje. Najednou jako by trochu nevěděl, kam s očima.

„Už se tím netrap, já jsem se již se svojí situací vypořádala. To samozřejmě neznamená, že mi nechybí a že se mi po nich někdy nezasteskne, ale obecně už jsem v pohodě.“

„To jsem rád,“ říká Wiktor a chytne Oliwiinu ruku do své.

Oliwie mu pak ještě vypráví o Stanislawovi a Rafalowi, na což Wiktor reaguje slovy: „To teda nevím, promiň, ale to musel být pěkný blbeček ten Rafal, když tě nechal jít. Nedomáží si něco takového představit. Jsem nějak hluboce přesvědčen, že jsi ženou mého života.“

Oliwie se usmívá: „Děkuju, krásně se to poslouchá. Nicméně kdybych tou ženou skutečně byla, pak je dobře, že jsem jí nebyla pro Rafala, ne?“

„To máš teda pravdu. Vlastně bych mu měl být vděčný. Díky tomu, jak se zachoval, tě osud dovedl až ke mně.“

„Věříš na osud?“

„Asi trochu jo. Přijde mi, že co se má stát, to se stane, ale taky, že člověk má možnost běh událostí změnit a že by měl být svého štěstí strůjce.“

„Tak to máme asi podobně.“

Na chvíli se oba odmlčí, usrkávají čaje a sledují, jak si Max hraje s ohlodanou kostí, má z ní úplně dětskou radost.

„Fakt jsi ještě včera pracoval na té analýze mého domu?“

„Trochu jo, zatím se zdá, že ačkoliv vypadá zvenku strašně, není zas až v tak hrozném stavu. Zdi jsou sice vlhké, ale to se dá spravit, stejně jako opadávající omítka, balkony i další věci. Důležité teď bude, jaké výsledky vyjdou na sítích, kanalizaci a vodě, ale jsem skoro přesvědčen, že to nebude takový děs.“

„To by bylo fajn. Už jsem se ti zmiňovala, co jsem našla v tom zařízeném pokojíku v přízemí?“

„Ne. Nic si nevybavuji.“

Oliwie se tedy pustí do popisu sešitů, v nichž našla medailonky žen, a dokonce přizná, že už se snažila na internetu vyhledat obrázky, jež by ženám odpovídaly.

„To je zajímavé. A říkáš, že jsi přesvědčená o tom, že to psala žena?“

„To si myslím, protože vůbec nejsou sexuální.“

„Hm. Uvidíme, jestli se podaří zjistit, kdo v domě dřív pobýval, ale jestli tam skutečně byl nějaký penzion, jak to na mě působilo, mohla to třeba psát jeho majitelka.“

„To nezní jako špatná hypotéza,“ raduje se Oliwie. „To mě vůbec nenapadlo. A měla by k tomu dost inspirace – všechny ty ubytované zákaznice mohly být zdrojem nápadů na jednotlivé popisky.“

„Uvidíme.“ Wiktor vstane a jde nasypat trochu pistáciových oříšků, aby měli při rozhovoru co umlsávat, a zároveň si všimne, že už se venku setmělo. „Ty jo, to už je tma, jo?“ diví se.

„A jo.“ Oliwii to také překvapilo.

„Nevadilo by ti, kdybychom dnes už do žádného kina nešli?“ ptá se Wiktor.

„Vůbec ne, stejně na to nejsem úplně oblečená.“

„Bezva. Ale už mám dost hlad, nedala by sis pizzu? Mohli bychom ji objednat.“

„Dobrý nápad. Jenom prosím, aby na ní nebyly plody moře, ty nesnáším.“

„Dobře, co bys řekla na špenátovou?“

„Špenátová je OK.“

Wiktor objedná pizzu a ta má dorazit za půl hodiny. „Doufám, že ji přivezou dřív.“

Podvečer probíhá v příjemném tónu rodící se vzájemné důvěrnosti – hodně si povídají, probírají různá témata (cestování, Erasmus – porovnávají své zkušenosti z Francie a Británie, oblíbená jídla či roční období), jedí pizzu, Wiktor ukazuje pár fotek svých projektů a Oliwie vypráví o Agnieszce. Asi kolem 8:30 Oliwie smutně prohlásí, že by měla pomalu jít. Wiktor navrhne, že ji hodí autem k jejímu autu, což je pohodlné řešení, protože se rozseděli a chodit chladným večerem už se jim nechce.

Než Oliwie nasedne do svého starého peugeota, Wiktor si ji k sobě přitáhne a políbí ji na ústa. V jeho polibku je síla hvězd nad nimi, divokost horského větru a pravdivost. Oliwie ho vášnivě opětuje. Je to dokonalý moment...

„Uvidíme se zítra?“ ptá se Oliwie roztřeseným hlasem.

„Musíme, jinak to nevydržím,“ říká Wiktor a znovu ji líbá. A ona jeho.

„Dobře, já zítra nejdu do práce, budu teď už pracovat jen v úterky, středy a čtvrtky, takže tě můžu vyzvednout v práci, jestli chceš.“

„To by bylo úžasný. Budu končit tak kolem šesté.“

„Přijdu tam.“

„Děkuju. A děkuju za dnešní den, bylo to nádherné a vůbec se mi nechce s tebou loučit.“

„Mně taky ne. Nevím, jak ten zítřek vydržím. Říkala jsem si, že bude super mít volné pondělky, ale zítra se mi to určitě strašně povleče.“

„Neboj, ono to uteče. Už je to méně než dvacet čtyři hodin.“

„To je fakt.“

„Tak dobrou a dej vědět, že jsi dobře dojela.“

„Dám. Dobrou.“

Oliwie dojede dobře, omluví se doma Fridayovi, že ho nechala tak dlouho čekat na kapsičku, a napíše Wiktorovi.

„Jsem doma, ještě jednou děkuju. Bylo to krásný. Myslím na Tebe a líbám.“

Poté se rychle skočí osprchovat a jde si rovnou lehnout. Než se propadne do hlubin spánku, v hlavě si přehrává okamžiky celého dne. Doufá, že se jí bude o Wiktorovi zdát.

Nakonec se jí ale zdá o zakrslém králíčkovi typu beránek, který má svěšená ouška a roztomilý čumáček. Nenastavila si budík, proto spí do deváté hodiny, a jakmile se probudí, rozlije se jí na tváři úsměv, neboť si připomene události předchozího dne.

„Jsem v tom až po uši,“ píše Agnieszce.

„Máš fotku?“ reaguje Agnieszka obratem.

„Ne! Bože, nemám, vůbec mě nenapadlo ho požádat, aby mi nějakou poslal.“

„Nevadí. Jak včerejší rande?“

„Super. Chvilu jsme chodili po parku s jeho psem, Maxem, a zbytek odpoledne jsme strávili povídáním u něj doma.“

„A líbali jste se?“

Oliwie si trochu připadá jako u výslechu, ale ví, že to Agnieszka myslí dobře, takže odpovídá popravdě: *„Mhm. :-“*

„A líbilo se Ti to?“

„Jo, brozně. Mám pocit, že jsem ještě nikdy nic tak silného necítila.“

„Tak to mám radost, budeš mi o něm muset ještě povyprávět. Teď budu mít ale call, tak nebudu moci psát, promiň.“

„Jasně, v pohodě.“

Teprve po této smršti rychlého zhodnocení situace si Oliwie dovoluje podívat do konverzace s Wiktorem.

„*Dobré ráno, krásko,*“ jí sděluje displej a ona se tetelí blahem.

„*Dobré ráno,*“ napíše Oliwie a pak se zamyslí, jak by vlastně měla Wiktora nazvat. Na „miláčka“ se jí zdá ještě brzy, „pane architekt“ jí připadá příliš koketní, to by mu mohla říct po společně strávené noci, kdy si v rámci sexuální zábavy hráli na architekta a jeho sekretářku, „Wiktore“ jí přijde trochu neosobní, „drahý Wiktore“ jak z ruského románu 19. století... Nakonec se rozhodne pro prosté „*Dobré ráno i Tobě. Jak je? Už jsi v práci? Já jsem teprve před chvílí vstala.*“

„*Ano, v práci jsem už od osmi, dokončuji Tvoji analýzu. Večer se domluvíme na termínu na kontrolu sítí. Přeji hezké ráno, užívej si domácí pohody.*“

„*Děkuju.*“

Oliwie má na dnešek trochu plány. Než se setká večer s Wiktorem, musí zajít něco nakoupit, doma už toho moc není. Chce jít na první hodinu zumb, kterou si vyhlídla v nedalekém fitness centru, a včera ji napadlo, že by mohla upéct jablečný koláč a vzít ho (anebo alespoň kousek) Wiktorevi. Posnídá, obleče se a dojde nakoupit. Venku je relativně teplo – až nezvykle na listopad – kolem osmi stupňů. Jakmile je zpět, pouští se do přípravy koláče. Zumbu má od 16:00 do 17:00, takže by měla v pohodě stihnout Wiktora vyzvednout.

Zatímco se peče koláč, připraví si Oliwie trochu těstovin k obědu a poobědvá. Ještě jí vyjde chvíle času na čtení a kolem třetí se začne chystat. Ještě na zumbě nikdy nebyla a je zvědavá, jaké to bude. A bylo to skutečně hodně intenzivní! Po skončení je úplně zplavená, teče z ní pot všemi směry a má pocit, že se vůbec nechytala. To má nějaká pravidla? Všichni kolem působí, jako by se se zumbou v těle už narodili... No nic, snad bude příště lépe.

Nečekala, že bude tak zpcená, takže hodina, kterou si naplánovala na klidný přesun, se záhy stává nedostačující, protože se doma ještě rychle sprchuje, aby nevyzvedávala Wiktora jako funící rudá zpcená saň. Ještě popadnout rychle koláč a v 17:45 vyběhá s jazykem na vestě. Nemůže jet autem, protože pojedou Wiktorovým k němu domů, takže rychle sedá do autobusu a tůká zprávu: „*Mám zpoždění, promiň. Asi deset minut.*“

„*V pohodě. Nežeň se, já tu ještě něco dělám.*“

Uklidní se. Uf, tak to se hodí. Do Doradztwa přichází asi v 18:15 a v obličejí je stejně růžová, jako by se ani nesprchovala. Naštěstí se z ní však nese slabý odér mýdla a nikoliv potu. Na uvítanou se s Wiktořem políbí. Večer stráví u něj, domluví termín další návštěvy v Domě Elizy Orzeszkowej na pátek a Oliwie předá Wiktorovi jablečný koláč, z něhož je nadšen a hrozně mu chutná.

„Ty jsi úžasná. Děkuju moc. To jsem vůbec nečekal. Je vynikající. To mě takhle budeš rozmazlovat už pořád?“ mrká na Oliwii šibalsky.

„Ne, jenom když nebudeš zlobit.“

„Ale já přece nikdy nezlobím.“

„To se teprve uvidí.“

Když vysazuje později Wiktor Oliwii před jejím domem („Tak tady bydlí moje princezna...“), oznámí jí pohřebním hlasem: „Bohužel mám pro tebe špatnou zprávu.“

„Co?“ vyděsí se Oliwie a v hlavě už se jí začínají odvíjet scénáře, v nichž ji opouští a říká, že to byl jen takový žert.

„Jedu zítra do Krakova a zůstávám tam až do pátku. Mám tam jeden projekt, který vyžaduje, abych na něj zhruba jednou za měsíc na místě dohlížel.“

„Aha,“ vyhrkne Oliwie a cítí se zároveň vesele, že může vymazat kritický scénář z hlavy, a zároveň smutně, že se tak dlouho neuvidí.